

S. Sayısı : 167

Vakıf malların taksitle satılması ve kiraya verilmesi ve satış paralarının kullanılması ve emaneten idare edilen mülhak vakıflardan idare ve tahsil masrafı alınması hakkındaki 2950 sayılı kanuna ek kanun lâiyhası ve Bütçe encümeni mazbatası (1/994)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/1427

9 - IV - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Âbidatın esaslı surette tamiri için 20 - IV - 1936 tarih ve 2950 numaralı kanuna ek olarak Vakıflar umum müdürlüğünce hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 7 - IV - 1938 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

C. Bayar

Esbabı mucibe

Âbidelerimizin Vakıflar umum müdürlüğü bütçesine konulan tahsisatla tamirine hususî bir ihtimalla çalışılmakla beraber yıllara maruz kaldıkları ihmal yüzünden bu yüksek eserlerin hemen hepsi harap bir hal almış olduğundan bütçelerdeki tahsisat muhtacı tamir âsârın ancak bir kısmına cevap verebilmekte ve âbidelerin bir hayırsı için karşılık tedariki de gelecek senelere kalmaktadır. Bu eserlerin ise beklemeğe tahammülleri olmayıp gün geçtikçe onarılamayacak rahneler açılması Umum müdürlüğümüzü daha başka mütemmim tedbirler almağa sevketmektedir.

Bu cümleden olarak yangına uğramak gibi bir sebeple kendilerinden Evkafca istifade edilemeyecek hale gelen hayrat bedelile mahsub edilerek ödenmek üzere 2950 numaralı kanun mucibince mazbut ve mülhak vakıflara aid satış bedelinden hayrat vakıflar satış bedeli faslına (200 000) lira nakledilerek abidatın esaslı tamiri için sarfına mezuniyet verilmiş ve Cümhuriyet Hükümetimizin bu kurtarıcı lütfü ile malî hiç bir muvazenesizliğe mahal kalmadan âbidelerimizin onarılmasına vakıflarımızın yine kendi bünyesinden çare temin olunmuştur.

Bu (200 000) lira ile, 1936, 1937 yılları bütçelerine konulan tahsisatın baliği olan (399 554) lira ile iki senedenberi de bu kıymetli eserlerin tamirine devam edilmektedir.

Daha tamir edilecek bir çok eserler mevcut olduğundan gerek bunların ve gerek 3333 numaralı kanun mucibince Eminönü meydanının genişletilmesi dolayısıyla meydana çıkacak olan ve kıymetli eserlerden bulunan Yeni cami ile yeni yapılmakta olan Gazi köprüsünün Azapkapısı cebhesinde bulunan Sokullu Memedpaşa caminin ve imar proğramına konular. diğer bunlara benzer eserlerin esaslı bir surette tamiri ve vaktile her nasılsa bazı camilerin harimlerine ve manzumeleri dahiline kadar sokulmuş olan arsa ve mebaninin de usulüne göre mübayaa ve istimlak edilerek etraflarının açılması lâzımgeldiği cihetle tahsisat teminine zaruret hâsıl olmuştur.

2950 numaralı kanunun 2 nci maddesi mucibince alınarak sarfedilmiş olan (200 000) liranın şimdiye kadar satılan hayrat vakıflar satış bedelinden (100 000) liraya yakın bir mikdarı ödenmiş

olub daha elde satılacak mahaller de mevcut olduğu cihetle esasen (100 000) lira kadarı ödenmiş olan (200 000) liralık mezuniyetin (400 000) liraya çıkarılması düşünülmüş olarak ilişik kanun lâiyhası arz ve teklif edilmiştir.

Kabul buyurulması rica olunur.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 109

Esas No. 1/994

4 - V - 1938

Yüksek Reisliğe

Abidatın esaslı surette tamiri için 2950 numaralı kanun ile sarfına mezuniyet verilen 200 000 liralık tahsisat miktarının 400 000 liraya çıkarılması hakkındaki kanun lâiyhasının gönderildiğine ve İzmir fuarında Vakıflar pavyonunun tesis ve idaresi için sarfına lüzum görülen 20 000 liranın da bu tahsisata ilâvesine dair olan Başvekâletin 9, 25 nisan 1938 tarih ve 6/1427, 1707 sayılı iki tezkeresi encümenimize havale edilmiş olmakla Vakıflar umum müdürü Fahri Kiper hazır olduğu halde okundu ve konuşuldu:

Mevkilerine ve temin ettikleri menfaate göre kalmaları gerekli görülmeyen mazbut ve mülhak vakıflara aid akar ve toprakların satılması veya başka gayrimenkulle değiştirilmesi ve satışlardan elde edilecek paralarla tercihan mahallerinde akar satın alınması veya yapılması 2762 sayılı Vakıflar kanununun 12 nci maddesi hükmü iktizasındandır.

2950 sayılı kanunla bu vakıflara aid satış bedelinden 200 000 liranın bazı kayıd ve şartlar altında abidatın esaslı tamiri için sarfına mezuniyet verilmiştir.

Abidatın esaslı surette tamirlerinin istilzam eylediği masrafların, sarfına mezuniyet verilen bu 200 000 lira ile temini mümkün olmadığı ve yapılan hesablara göre daha 200 000 liraya ihtiyaç bulunduğu ve bu paranın da 2950 sayılı kanundaki 200 000 liralık mezuniyetin 400 000 liraya çıkarılmak suretile temini için işbu lâiyhanın sevk edildiği anlaşılmış ve abidatın esaslı olarak tamiri encümenimizce de yerinde görülerek lâiyha esas itibarile encümenimizce kabul edilmiş-

tir.

Ancak 2762 sayılı kanunun yukarıda zikrolunan 12 nci maddesindeki hükmün ihlâl edilmiş olmaması için bu defa istenilen 200 000 liranın başka bir mabadan tedariki münasib olacağı düşünülmüş ve bunu temin maksadile bu paranın bir ikraz müessesesi olan vakıf paralar idaresinden alınmasına ve bu paralar aynı idareye aid bulunduğundan bu muamelenin faizsiz cereyanına karar verilmiştir.

İzmir fuarında vakıflar pavyonunun tesis ve idaresi masrafı olan 20 000 liraya gelince:

Geçen yılı olduğu gibi 1938 yılında da İzmir fuarına vakıflar umum müdürlüğüne iştirak edileceği ve fuardaki inşaatın ağustos kadar ikmalî mecburî olduğundan şimdiden ihzarat ve inşaat başlanmasında zaruret bulunduğu ve buna muktazi 20 000 liranın da yukarıdaki lâiyhada derpiş edilen 400 000 liraya ilâvesi suretile temini istenilmekte olduğu verilen izahattan anlaşılmış ve bu zaruret de esas itibarile encümenimizce yerinde görülmüştür. Ancak fuar masrafı için umum müdürlüğün 1938 yılı bütçesine tahsisat konduğuna göre bu tahsisat karşılık gösterilmek suretile 20 000 liranın da vakıf paralar idaresinden yine faizsiz olarak istikrazının muvafık olacağı encümenimizce kararlaştırılmış olup bu esaslara uygun olmak ve her iki teklifi bir araya getirmek suretile yeniden hazırlanan kanun lâiyhası Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	R. V.	M. M.
Burdur	İsparta	Trabzon
M. Ş. Özkan	M. Ünsal	R. Karadeniz

Kâtib			Mardin	Ordu	Siird
İstanbul	Çorum	Diyarbakır	R. Erten	H. Yalman	M. Mayakon
F. Öymen	E. S. Akgöl	R. Bekit			
Kayseri	Malatya	Manisa	Sivas	Trabzon	
F. Baysal	M. Öker	T. Türkoğlu	R. Çiner	S. Day	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

20 - IV - 1936 tarihli ve 2950 numaralı kanuna ek kanun

MADDE 1 — 2950 numaralı kanunun 2 nci maddesile mazbut ve mülhak vakıflara aid satış bedelinden hayrat vakıflar satış bedeli faslına nakledilerek âbidatın esaslı tamiri için sarfedilmesine mezuniyet verilen (200 000) lira (400 000) liraya çıkarılmıştır.

25 haziran 1328 tarihli kanunda zikrolunan mahallerin istimlak ve mubayaasına da bu paradan sarfolunabilir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Başvekil memurdur.

7 - IV - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
C. Bayar		K. Özalp
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
Ş. Kaya		F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V. V.
S. Arıkan	A. Çetinkaya	C. Bayar
S. İ. M. V.	G. İ. V. ve Zr. V. V.	
Dr H Alataş		Rana Tarhan

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Abidatın tamiri ve İzmir fuarında vakıflar pavyonunun tesis ve idare masrafları hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Abidatın esaslı tamirlerine sarfedilmek üzere 200 000 ve İzmir fuarında vakıflar pavyonunun tesis ve idaresine sarfedilmek üzere de 20 000 liranın faizsiz olarak Vakıf paralar idaresinden istikrazı için Vakıflar umum müdürlüğüne salâhiyet verilmiştir.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince tahsis edilen paralardan abidatın tamirlerine aid olan kısmı 2762 sayılı vakıflar kanununun onuncu maddesi mucibince elde edilecek paradan ve pavyonun tesis ve idaresine aid olan kısmı da Vakıflar umum müdürlüğünün 1938 malî yılı bütçesine konacak tahsisattan ödenir.

MADDE 3 — Aynen

MADDE 4 — Aynen